

Klachtnummer 2022/003

Advies aan:

het bestuur van [bestuur] (verder: het bestuur)

inzake

de klacht van [klaagster] (verder: klaagster), moeder van [leerling], (ex)-leerling van [school] (verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De Landelijke Klachtencommissie voor het Christelijk Onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 26 januari 2022 de klacht en het ingevulde klachtenformulier ontvangen. De klacht is gericht tegen [aangeklaagde 1], ex-(interim) directeur van de school (verder: ex-directeur), [aangeklaagde 2], directeur van de school (verder: directeur) en [naam aangeklaagde 3], directeur-bestuurder van de school (verder: directeur-bestuurder). De Commissie heeft op 16 maart 2022 van de gemachtigde van de school, F. Scholten van Aschat (verder: de gemachtigde van verweerders) een verweer ontvangen.

De Commissie heeft de klacht op een online hoorzitting behandeld op 25 maart 2022. De Commissie heeft tijdens deze online hoorzitting de navolgende personen gehoord:

- klaagster
- gemachtigde van klaagster, mr. L. van Brussel (verder: gemachtigde van klaagster)
- de directeur
- de ex-directeur
- de directeur-bestuurder
- gemachtigde van verweerders.

II. Standpunt van klaagster

Klaagster heeft [leerling] rond de meivakantie 2021 van de school afgehaald wegens een vertrouwensbreuk. Klaagster vond dat de school niet duidelijk is geweest in de communicatie; Schriftelijke verzoeken per e-mail werden volgens klaagster niet door de school beantwoord; er werd geen OPP voor [leerling] opgesteld en er waren omissies in het groeidocument. Volgens klaagster werd [leerling] ondertussen steeds onzekerder.

De schriftelijke verzoeken hadden in hoofdzaak betrekking op de toetsresultaten en beoordelingen. Volgens klaagster zou er gesjoemeld zou zijn met toetsen en toetsresultaten. [leerling] zou niet eerlijk zijn beoordeeld omdat zij een migrantenachtergrond heeft. Doordat de nieuwe school zich baseert op

toetsresultaten van de school, wordt [leerling] op de nieuwe school ook benadeeld. De nieuwe school wil [leerling] ondersteuning bieden, en dit is volgens klagster niet nodig.

Klagster heeft op aanvraag Cito rekentoetsen mogen inzien. Volgens klagster had [leerling] wel 80% van de vragen goed. Een aantal vragen was echter niet ingevuld. Dat kwam doordat [leerling] snel is afgeleid en per ongeluk vragen heeft overgeslagen. In het kader van passend onderwijs vraagt klagster zich af waarom de school haar niet de kans bood om die paar niet ingevulde vragen op een ander moment in te vullen. Op de nieuwe school gaat het beter. Binnen een paar maanden haalde [leerling] al veel hogere cijfers. Dit bewijst volgens klagster dat de toetsen bij de school verkeerd en te laag werden beoordeeld. Naar aanleiding van het inzien van enkele toetsen heeft klagster opnieuw vragen gesteld aan de school. Een inhoudelijk antwoord is weer uitgebleven.

Kort samengevat kan de klacht als volgt worden weergegeven:

- de school is niet ingegaan op de twee klachten/verzoeken over de beoordeling van de toetsen van [leerling];
- klagster vraagt zich af waarom het advies uit 2019 van de orthopedagoog niet is opgevolgd door de school.
- klagster is van mening dat [leerling] is achtergesteld, doordat de school niet ingevulde toetsvragen heeft fout gerekend.
- de extra ondersteuning werd niet geëvalueerd en er is geen OPP opgesteld;
- in 25 didactische maanden is [leerling] nauwelijks vooruitgegaan in haar ontwikkeling;
- [leerling] moest zogenaamde 'T' (top) en 'V' (verdiepings-) vragen maken en is daardoor achtergesteld in de beoordeling van haar rekentoets;

III. Standpunt van verweerder

[leerling] heeft al sinds groep 3 extra ondersteuning. In een onderzoek van Centrum het Antwoord in 2019 heeft de orthopedagoog vastgesteld dat [leerling] moeite heeft met concentratie, en voortdurend begeleiding en extra aandacht nodig heeft. Klagster herkent [leerling] niet in de uitslag van het onderzoek en ook niet in de schoolresultaten. Ondertussen kreeg [leerling] verlengde instructie, ondersteuning van de onderwijsassistent, werkreductie en Remedial Teaching (verder: RT). Omdat resultaten uitbleven werd een Ondersteuningsteam (OT) gepland om samen met de onderwijspecialist van de school en de ouders van [leerling] te bezien welke stappen in gespecialiseerde ondersteuning kunnen worden ondernomen. Het OT overleg vond maandelijks plaats. Ook werd een groeidocument opgesteld. Het groeidocument kan gelijk worden gesteld aan het OPP. Vanaf groep 5, als het uitstroomprofiel belangrijk wordt, vult de school het kopje OPP in. In mei 2020 is een verdiepend onderzoek afgenomen bij [leerling] door een psycholoog van [naam organisatie]. Onder andere wordt vastgesteld dat [leerling] in een 1 op 1 situatie taakgericht kan werken aan korte enkelvoudige taken, en dat voor te stellen is dat dit niet goed lukt in de klas. De psycholoog merkt op dat dit mogelijk een verklaring is voor het niveauverschil van de prestaties van [leerling] op school I en thuis. Klagster heeft verklaard dat zij niet herkent dat [leerling] 1 op 1 aansturing nodig heeft. De ouders van [leerling] hebben steeds aangedrongen op meer ondersteuning en begeleiding. De school is van mening dat zij in redelijkheid alle mogelijke extra begeleiding en ondersteuning heeft geboden.

De school heeft wel gereageerd op de brieven van klagster d.d. 22 april 2021 en 24 januari 2020 en kan de stelling van klagster niet plaatsen. Naar aanleiding van de brief van 22 april 2021 heeft een gesprek plaatsgevonden met de ex-directeur. Dit was een lang gesprek, waarbij het doel was om het overdrachtdossier te bespreken voor de transitie naar de nieuwe school van [leerling]. Ook de toetsen en de toetsresultaten zijn besproken in het gesprek. Ook is geconstateerd dat het vertrouwen van

klaagster in de school dermate was beschadigd, dat een gesprek geen oplossing zou bieden. De ex-directeur heeft klaagster nog wel uitgenodigd om de toetsen in te zien. Ook heeft de school gereageerd op de brief van 24 januari 2020. Naar aanleiding van deze klachtbrief heeft een gesprek plaatsgevonden op 4 februari 2020 met de toenmalige directeur- bestuurder. In een e-mail naar aanleiding van het gesprek benoemt de directeur- bestuurder dat door het gebrek aan vertrouwen van klaagster het gemeenschappelijk belang onder grote druk is komen te staan. De bestuurder hoopte door een onafhankelijk didactisch onderzoek te laten uitvoeren, dat de basis kon worden gelegd voor hernieuwd vertrouwen.

De school heeft klaagster uitgebreid gesproken, zowel in persoon als per e- mail over de toetsen en de normering, waarbij, kort samengevat, is uitgelegd dat niet ingevulde vragen standaard fout worden gerekend, om zo een objectief beeld te krijgen. Ook is uitgelegd dat de extra vragen (de V en T vragen) door alle leerlingen moeten worden gemaakt. De leerling die alle standaardvragen goed heeft, haalt een tien voor dat onderdeel. Gemiddeld wordt het eindcijfer van de toets een zeven als de leerling de V en T vragen niet invult of fout heeft. De school volgt hierbij de bronhandleiding van het studiemateriaal 'Getal en Ruimte'.

De school stelt zich op het standpunt dat de door haar aangeboden ondersteuning adequaat is geweest en in overleg met de ouders van [leerling]. De kern van het probleem zit volgens de school in het feit dat ouders zich niet herkennen in het beeld dat de school schetst. De visie van ouders is dat [leerling] slechts milde concentratieproblemen had en in groep 3 eigenlijk wat te speels was. Het eigen beeld van de ouders vertaalt zich erin dat zij de wijze van toetsen en normeren ter discussie stellen.

IV. Overwegingen van de Commissie

De Commissie merkt op dat de school en klaagster graag willen dat hun goede relatie behouden blijft, mede in acht genomen dat [leerling] nu op een school zit die onder hetzelfde bestuur valt. De klacht valt in essentie uiteen in 2 onderdelen. Het eerste klachtonderdeel heeft betrekking op de communicatie van de school met klaagster. Het tweede onderdeel betreft een aantal punten met betrekking tot de zorgplicht en de extra ondersteuning van de school jegens [leerling].

1. Communicatie

Klaagster heeft twee keer een klachtbrief gestuurd naar de school, met vragen over beoordelen en normeren van toetsen. Volgens klaagster zijn deze klachtbrieven niet door de school beantwoord. De Commissie overweegt hierin als volgt. De school heeft in haar verweerschrift gemotiveerd betwist dat zij niet zou hebben geantwoord op de twee schriftelijke klachten; er zijn naar aanleiding van beide klachtbrieven gesprekken geweest op school, waarvan één met de directeur en één met de directeur bestuurder. Van de gesprekken zijn verslagen gemaakt, die zijn overgelegd aan de Commissie en deel uitmaken van het onderhavige klachtdossier. De Commissie is op grond van deze verslagen van oordeel dat de school serieus op de vragen van klaagster is ingegaan, waarbij de toetsen, de normering daarvan en de ontwikkeling van [leerling] zijn besproken. Uit de beide gespreksverslagen blijkt dat de school constateert dat er vanuit klaagster sprake is van een vertrouwensbreuk jegens de school. De Commissie constateert dat de school veel e-mails van klaagster heeft beantwoord en dat de school meerdere pogingen heeft ondernomen om klaagster tegemoet te komen en van inhoudelijke antwoorden te voorzien. Ook is het verzoek van klaagster om de toetsen van [leerling] in te zien door de school ingewilligd. Gelet op het voorgaande verklaart de Commissie dit klachtonderdeel ongegrond.

2. *Vragen/klachten in het kader van de zorgplicht van de school.*

- a. De school heeft aanbevelingen van de orthopedagoog zoals omschreven in haar onderzoeksverslagen uit 2019 niet opgevolgd.

Deze vraag betreft onderzoeksverslagen uit 2019. De Commissie verklaart het klachtonderdeel op dit punt niet ontvankelijk, omdat het teruggrijpt op een beslissing van de school van langer dan een jaar geleden (artikel 3 lid 1 van het reglement van de klachtencommissie). De Commissie merkt ten overvloede nog op dat klaagster bovendien niet nader heeft onderbouwd om welke aanbevelingen het gaat en op welke manier de school deze volgens haar had moeten opvolgen en/of vormgeven in haar onderwijsprogramma.

- b. [leerling] werd afgerekend op het overslaan van vragen in de rekentoets.

Klaagster vraagt zich af waarom een niet ingevulde vraag fout wordt gerekend en leidt tot een lager toetsresultaat. De Commissie is met de school van oordeel dat een toets een objectief instrument is en dat er eisen aan een toets en de normering worden gesteld om het objectieve karakter te waarborgen. Een niet gemaakte vraag, een fout gelezen vraag of een overgeslagen vraag wordt terecht fout gerekend. Dit stelt de school in staat om te beoordelen waar de leerling in haar ontwikkeling staat. De Commissie verklaart dit klachtonderdeel ongegrond.

- c. De geboden ondersteuning werd niet geëvalueerd en er werd geen OPP opgesteld.

Vastgesteld kan worden dat de school op tal van manieren heeft getracht om het onderwijs te laten aansluiten op de individuele behoeften van [leerling]. De school heeft op onderwijskundig en op sociaal-emotioneel vlak aan [leerling] extra ondersteuning geboden. De extra ondersteuning voor [leerling] is naar het oordeel van de Commissie passend geweest. De school heeft aangetoond dat er maandelijks OT- gesprekken zijn gevoerd in bijzijn van klaagster over de ontwikkeling van [leerling]. Op basis van de gespreksverslagen van het OT is het de Commissie gebleken dat er steeds werd vastgesteld waar [leerling] staat in haar ontwikkeling en dat leerdoelen steeds werden bijgesteld. Ook welke extra ondersteuning [leerling] kreeg, werd tot in detail in de verslagen beschreven en bijgehouden. De Commissie concludeert dat de school met de geboden extra ondersteuning en de evaluatie ervan aan haar zorgplicht heeft voldaan.

Op de vraag van klaagster waarom de school geen OPP heeft opgesteld heeft de school uitgelegd dat, zoals binnen het Samenwerkingsverband is afgesproken, eerst een groeidocument wordt opgesteld, en pas later, als in groep 5 sprake is van het bepalen van een uitstroomprofiel, een OPP wordt opgesteld dat onderdeel uitmaakt van het groeidocument. De wet op het Passend Onderwijs bepaalt echter dat zodra de school vaststelt sprake is van extra ondersteuning, een OPP moet worden opgesteld, waarbij het invullen van een uitstroomprofiel verplicht is. In het groeidocument van [leerling] is te lezen dat er sprake was van extra ondersteuning. De Commissie constateert dat het groeidocument zeer uitgebreid is en veel overeenkomsten vertoont met een OPP. Toch leidt het ontbreken van een OPP ertoe dat de klacht op dit onderdeel in zoverre gegrond is.

- d. Ontwikkeling van [leerling] binnen 25 didactische maanden.

Klaagster betwijfelt de kwaliteit van de ondersteuning van de school, aangezien [leerling] volgens klaagster in 25 maanden weinig ontwikkeling heeft doorgemaakt. De Commissie overweegt hierin als volgt. Zoals hierboven onder punt 3 is vastgesteld, heeft de school aan haar zorgplicht voldaan door [leerling] extra ondersteuning te bieden, haar ontwikkeling nauwkeurig te evalueren en leerdoelen bij te stellen. De Commissie is van oordeel dat de school in redelijkheid alle mogelijke extra begeleiding

en ondersteuning heeft geboden. Alles is vastgelegd in het steeds bijgewerkte groeidocument en de OT- gesprekken hebben plaatsgevonden in bijzijn van klaagster.

De Commissie concludeert dat de school door aan deze zorgplicht te voldoen, niet meer ter verantwoording kan worden geroepen voor het feit dat de ontwikkeling van [leerling] langzamer gaat dan gewenst. Uiteraard is het belangrijk dat de ontwikkeling wordt gemonitord en dat wordt geacteerd op het tempo van de ontwikkeling, maar daarvan heeft de Commissie vastgesteld dat de school dit heeft gedaan. Een antwoord op de vraag waarom [leerling] over een langere periode weinig vooruitgang zou hebben geboekt ligt volgens de school in het verschil van inzicht dat zij met klaagster heeft ten aanzien van het niveau van [leerling]. Volgens de school herkent klaagster zich niet in het beeld dat de school schetst en wat uit onderzoek naar voren komt. Dit wordt door klaagster niet betwist. De visie van klaagster is volgens de school dat [leerling] af en toe milde concentratieproblemen had en in groep 3 wat te speels was. Volgens de school en uit onderzoek blijkt dat de zwakke concentratie en afleidbaarheid van [leerling] dusdanig is dat zij ook in een één-op- één setting moeite heeft met het oppakken en vasthouden van instructie en het maken van opdrachten. De school voert ook aan dat klaagster niet openstaat voor een door de orthopedagoog geadviseerd verdiepend onderzoek. De Commissie concludeert dat school aan haar zorgplicht heeft voldaan om de ontwikkeling van [leerling] te bevorderen en dat het verschil in inzicht over het niveau van [leerling] een rol kan hebben gespeeld in het gegroeide wantrouwen van klaagster ten aanzien van alle inspanningen die de school heeft gedaan in de ondersteuning van [leerling]. De Commissie is blij te horen dat het nu beter gaat met [leerling], maar is van oordeel dat daaruit niet kan worden geconcludeerd dat de school zou zijn tekortgeschoten in haar extra ondersteuning. De Commissie verklaart dit klachtonderdeel ongegrond.

e. Beoordeling rekentoets met 'T' (top)- en 'V'(verdiepende) -opdrachten.

Volgens klaagster heeft [leerling] een onvoldoende gehaald voor haar rekentoetsen, doordat de school de resultaten van het zogenaamde T- en V- gedeelte heeft meegewogen in haar normering. Volgens klaagster had de school [leerling] de T en V opgaven niet moeten laten maken, laat staan meewegen in de normering. De school heeft verklaard dat deze manier van toetsen en/of normeren een vertekend beeld zou geven en dat een gemiddeld cijfer 10 wordt toebedeeld aan de leerling die alle vragen, inclusief de T en V opgaven, goed heeft. Ook heeft zij verklaard dat deze manier van toetsen en normeren volgens de voorschriften van de bronhandleiding van het lesmateriaal geschiedt.

De Commissie stelt vast dat de school in redelijkheid heeft kunnen komen tot het beoordelen en normeren van de rekentoets van [leerling], door zich aan de normen van het lesmateriaal te houden. Dat de school bij het beoordelen van haar rekentoets, [leerling] zou achterstellen en marginaliseren, zoals klaagster stelt, heeft de Commissie niet kunnen vaststellen. De door de school uitgelegde normering geldt zonder uitzondering voor alle leerlingen, om op deze wijze een helder beeld te krijgen van het niveau van haar leerlingen. Klaagster heeft ook niet nader kunnen onderbouwen welke beslissingen de school zou hebben genomen op grond waarvan zou kunnen worden vastgesteld dat sprake is van achterstelling en/of marginalisatie. Het feit dat [leerling] nu betere resultaten op haar nieuwe school haalt, is op zichzelf onvoldoende om de conclusie te kunnen rechtvaardigen dat de school fouten moet hebben gemaakt in de beoordeling van [leerling] toetsen. Dit klachtonderdeel is daarom eveneens ongegrond.

De Commissie merkt evenwel op dat van de school wel een actievere houding had mogen worden verwacht met betrekking tot het ontstaan van de vertrouwensbreuk. De school had reeds in een vroeg stadium meer aandacht kunnen besteden aan het behouden van de eigen regie. Uit de communicatie tussen de school en klaagster spreekt een grote service-gerichtheid. De toetsnormeringen zijn keer op keer uitgelegd en alle vragen daaromtrent zijn door de school tot in detail beantwoord. Zoals de school zelf aanvoert, lag aan deze vragen waarschijnlijk het verschil in opvatting over het niveau van [leerling]

ten grondslag. De Commissie merkt op dat, als de school vanaf het begin duidelijker was geweest over het verschil in opvatting over het niveau van [leerling] en zichzelf had gepositioneerd als de professional, de kans waarschijnlijk groter was geweest dat school de regie had behouden. Door het gebrek hieraan is de situatie steeds verder geëscaleerd tot het punt dat klaagster het vertrouwen in de school volledig had verloren en [leerling] bij een andere school heeft ingeschreven. De Commissie zal hierover een aanbeveling doen.

V. Het oordeel van de Commissie

De Commissie verklaart de klachtonderdelen 1, 2b, 2d en 2e ongegrond. De Commissie verklaart klachtonderdeel 2a niet ontvankelijk. De Commissie verklaart klachtonderdeel 2c deels gegrond voor zover de klacht het ontbreken van het OPP betreft en deels ongegrond voor zover het de zorgplicht van de school ten aanzien van de extra ondersteuning van [leerling] betreft.

VI. Aanbeveling aan het bevoegd gezag

De Commissie beveelt het bevoegd gezag aan om vanaf het moment dat sprake is van extra ondersteuning een OPP op te stellen. Op grond van de Wet op het Passend onderwijs heeft de school deze verplichting. De school kan informatie vinden op <https://www.steunpuntpassendonderwijs-povo.nl/document/het-ontwikkelingsperspectief/>. Voorts beveelt de Commissie het bevoegd gezag aan om bij een verschil in inzicht tussen de school en ouder(-s) betreffende het niveau van een leerling, hier binnen korte termijn -met behoud van de goede relatie- een gesprek over te voeren, waarbij de school zich als professional positioneert. Op deze manier behoudt de school de regie en kan escalatie worden voorkomen.

Aldus gegeven op 25 maart 2022 door mr. A. van Oorschot, voorzitter, L.A.M. Swaans en M. Maas, leden in tegenwoordigheid van mr. T.J. Beek als secretaris.